

- 1a) Tudestg (**D**), engles (**E**), franzos (**F**), talian (**I**), romontsch sursilvan (**R**)
- b) Rispostas individualas
- c) Rispostas individualas
- d) Ils lungatgs **E**, **F** e **I** van aprau, damai ch'il predicat (verb) stat en quels lungatgs adina suenter il subject. La successiun «subject, verb, object» vegn mai midada. Per **D** e **R** stat il predicat (verb) denton adina en secunda posiziun.
- e) Rispostas individualas

Exempels pudessen esser:

- Las scolaras e ils scolars gruppescan ils lungatgs tenor aspects lexicals: **F**, **I**, **R** cun «chantent», «cantano», «contan», **E**, **D** cun «singen» e «sing» ni «le matin», «di mattina», «la damaun» e «morgens», «in the morning».
- Las scolaras e ils scolars fan gruppas tenor ortografia semeglionta: **I**, **R** «canzoni», «canzuns» e «uccelli», «utschals».

- 2a) Sintaxa, successiun dallas parts dalla frasa

 Forsa s'orienteschan scolaras e scolars l'entschatta vid il cuntegn, p. ex. «utschals», «pluri-linguitad».

- b) Rispostas individualas pusseivlas tut tenor cumbinaziun da lungatgs.

En general:

Per **D** e **R**, stat il verb adina en secunda posiziun, en tschels lungatgs stat il verb adina suenter il subject.

- 3a) English, Français, Italiano
b) Deutsch, Romontsch

4. English, Français ni Italiano:

English: **The cocks** love **live** worms.

Français: **Les coqs** aiment **des vers** vivants.

Italiano: **I galli** amano **i vermi** vivi.

Deutsch ni Romontsch:

Deutsch: **Die Hähne** lieben **lebendige** Würmer.

Romontsch: **Ils cots** carezan **viarms** vivs.

5. Deutsch: 4
English: 1
Français: 5
Italiano: 3
Romontsch: 2

6.

Co il polischet ei daventaus retg dils utschals (libramein tratg da Esop)

«Mumma, mumma, fai schi bien e rauenta co nus essan daventai retgs dils utschals!», cantinan ils pluscheins dils polischets e fan ina hara.
 «Ti raquentas la historia aschi bein.»

La mumma dat ad in pluschein ina maula da magliar. «Adina leis udir historias», cantina ella stauncla.

Ils pigns polischets contan denton: «Gie, gie, gie, fai schi bien!»

«Sche bien pia, jeu raquentel a vus la historia..»

Cun inaga siaran ils utschalalets lur becs e teidlan tut spannegiai.
 La mumma entscheiva a raquintar:

«Avon biars biars onns han tut ils utschals organisau ina concurrenza da sgu-lar. Igl utschi che sgoli il pli ault, dueva daventar retg. Ils pigns utschals canta-durs ein sco emprems vegni staunchels. Gleiti ein els sgulai anavos sin tiara e han dau si la concurrenza. Lu sgulava mo pli il tschéss. El fageva ses rudials ault ell'aria. El ha guidinau la concurrenza – tartgava el silmeins. Perquei cura ch'el ei vegnius staunchels e ha entschiet a sesbassar, ha el udiu ina vuschina fina sur el: «Je suis la reine, I am the queen! Jetzt bin ich die Königin!» Quei era vostra avon-sur-bisuratta. Ella era sezuppada ellas plemas dil tschéss. Ussa sgulattava ella sur el vi ell'aria. Tut ils pigns utschals han cantau ina canzun da victoria en pliras vuschs: «Ha vinto! Nous avons une petite reine! In pign utschi ei la regina! Now we have a little queen! Jetzt sind die kleinen Vögel Könige!» Ils gronds utschals eran denton vilai e tgulavan: «Quei ei buca fair. Ella ha mo guidinau perquei ch'ella ha fatg in tric finfatg.» Mo vostra avon-sur-bisuratta ha rispundi: «L'quila vola in alto perché è forte e assidua. I fly high because I am smart and inconspicuous. Daco duei l'in valer e l'auter buc?»

F, E, D

I, F, R
E, D

I, E
R

Ils pigns polischets han tschaffen dalla historia e cantinan giubilond: «Nus essan perderts e discrets. Perquei essan nus retgs!» Cun snavur mira la mumma si ad ault nua ch'ils giruns e milans fan lur rudials. «Psst! Da bass! Nus essan forsa ils retgs dils utschals, mo tuttina essan nus polischets fetg pigns. E vus essas fetg dad ault. E cunzun uss ein ils utschals da rapina si leu fetg fomentai.»

7. Per **D** e **R** stat il verb adina en secunda posizion ella construcziun.
Per **E**, **F**, **I** stat il verb adina suenter il subject.

Proposta per in text da largias (las largias fussen text en gries):

Per tudestg e romontsch stat il verb adina en **secunda posizion** ella construcziun.
Per engles, franzos e talian stat il verb adina suenter **il subject**.